

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillé

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyititéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötetésben levő hird. irodák
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Előfizetési felhívás

A

„BARS”

XXXII. évi I. évnegyedére.

Lapunk mai számával harmincegy esz-
 tendő krónikáját zárjuk le. Az emberöltőt
 meghaladó, hosszú multunk bizonyítja, hogy
 ma is ugyanaz a lelkesedés, a közügyek
 iránt való meleg érdeklődés, hazánk, vár-
 megyénk és városunk iránt érzett szeretet
 lobogtatja zászlókat, amely harminckét
 évvel ezelőtt életet adott lapunknak, vár-
 megyénk legrégebb lapjának.

A toll erős fegyverével, az igazság
 páncéljával vértelve küzdöttünk a közjó, de
 különösen vármegyénk és városunk felvirág-
 zása érdekében; jeles munkatársaink s a
 nagyközönség szíves támogatása lehetővé
 tették, hogy szavunkat a legtöbb esetben
 sikerrel emeltük fel s amidőn sok szép
 álmunk és tervünk teljesedését az ő javukra
 könyveljük el, tesszük ezt azon kijelentéssel,
 hogy ezután is a régi jelszóval indulunk
 minden újabb csatára s lapunk sem pártok,
 sem egyének szolgáivá nem fog fajulni,
 hogy mindig, minden irányban meg-
 őrizhesse függetlenségét. Abban az erős
 elhatározásban, hogy kezet fogva, össze-
 tartva lapunk ezután is minden szép és
 nemes törekvés szószólója és védelmezője
 lesz, ajánljuk lapunkat a nagyérdemű közön-
 ség szíves jóindulatába.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 K. — f.

Fél évre 5 K. — f.

Negyed évre 2 K. 50 f.

Gondolatok az új év küszöbén.

Néhány óra még — néhány rö-
 vid, gyorsan eltűnő, nesztelentül rohanó
 óra — és új titkokkal, teljes rejtel-
 mektől nebéz, talányokban gazdag esz-
 tendő kapuját lépjük át. Még ott va-
 gyunk a haladó, elmúlásra megérett
 év jelző száma alatt, de már itt áll,
 közvetlen közelünkben, mellettünk az
 új, az ismeretlen, a félelmes.

De itt a félelmes, a nagy ismer-
 etlen küszöbe előtt, frissen sarjadt,
 folyton megújuló, boldogító reménye-
 ket önt lelkünkbe a hit.

A hit. Az, amely istenfélelemből
 fakadt, amelynek életerejét nem szív-
 ták ki lélekrontó, veszedelmes élős-
 diek, amely bensőleg összeforrt velünk,

vértünkbe ment. Jótékonyága annyit
 jelent, mint a szegény, hideg, kihalt,
 szomorú földnek a forró, tüzes nap-
 sugarak.

A hit, mely egyedül képes meg-
 tölteni a szívet, értékes tartalommal.

„Különös egy örvény ez. Bele-
 szórtok minden gyönyört, az örvény
 megrázkódik és ahelyett, hogy betel-
 nék, kitágul.”

Minél tisztább, annál többet pa-
 naszkodik, minél nagyobb, annál töb-
 bet sóhajt.

Az emberek nem enyhíthetnek
 rajta, mert nem férhetnek hozzá. Csak
 a hit tudja kielégíteni, vigasztalni a
 nyugtalan, háborgó szívet.

A huszadik század embere ide-
 gesen beteg, elégedetlen sorsával. Kut-
 tat a föld ötet mélyében, keres, sűrög-
 forog a földön, s repdes a magasban!

Küzd, harcol, szenved a létért,
 de aztán kibaszálja, kiélvezi a jelen
 minden örömet és még is . . . bol-
 dogtalan.

Ugyan mi je hiányzik hát, hogy
 boldogabb, melegebb legyen?

Isten: és ez a hiány képes meg-
 mérgezni mindent. Sem lángész, sem
 ékerszólás, sem dicsőség, sem tudomá-
 ny ezt az űrt be nem tölthetik. A
 mai kultúra remekművei mind olyanok,
 mintha bevégezetlenek lennének, nem
 teljesek, sőt mi több, komorak. E szá-
 zadnak szívében van a seb. Szenved.
 Vergődik. Küzd. S mint az írástudó,
 ki hajdan így szólította meg a jeruzsá-
 lemi megrendült templomot:

„Oh templom, mi lelt, miért
 inogsz!”

Mi is szinte hajlandók vagyunk
 ugyanúgy szólni hozzá: Oh század,
 mi bajod? miért háborogsz? Hát nem
 lesz nyugalmad már soha?

Lesz, de csak úgy, ha a hit vilá-
 gára fogja bevilágítani a jövő útját,
 melyen haladni akarsz!

Egy-két óra még és a decemberi
 hideg, ködös estén megkondulnak a
 harangok. Búgó, messzeszárnyaló, áhi-
 tatot keltő bangok szállanak szerteszét,
 zúgnak mindenütt, szomorú, elhagyott
 viskók, királyilag pompás paloták föl-
 lött, mindenütt, hol vigaszra váró,
 szenvedő, fáradt emberi szívek do-
 bognak.

Bekiált az emberi agyba, beko-
 pogat a szívebe, s mint hosszú, intő
 ujj mutat a megnyugvások, megeny-
 hülések igazi, biztos forrása felé!

Jertek, menjünk a templomba!
 Jertek, imádkozzunk! De nem úgy,
 mint akik némán, mozgó ajkakkal
 morzsolják az imát. Nem úgy. Áhita-
 tos, templomi csendben szakadjanak

fel a régi sebek; ujuljanak fel elmult,
 nagy fájdalmak; törjék szét bilincsei-
 ket rabsorsra kényszerített, lélekzavaró
 indulatok. Jöjjen minden, ami bánatot,
 szomorúságot, fájdalmat okozott. Most
 itt a leszámolás utolsó órája. Itt a
 pillanat, mikor a nagy Ismeretlen aj-
 taja előtt lezárjuk a könyvet, amely
 egy ujabban léelt, kihasználta esztendő
 cselekedeteit könyveli el. Es magunkba
 merült, bűnbánó, vezeklő lélekkel,
 nem kell-e odakiáltanunk mindaanak,
 ami sebet ejtett, fájdalmat, szomorú-
 ságot, bánatot okozott, hogy: nem
 igaz, nem a szenvedés volt nagy, nem
 a csapás volt csaknem elviselhetetlen,
 hanem az a világitó fáklya, mely biz-
 tos utat jelöl: a hitünk, az volt nagyon
 kicsi.

Zugnak, bugnak a harangok.
 Imádkozzunk. Egy-két óra még és
 megnyílik az ajtó, simán, észrevétlenül.
 Egy lépés és az új esztendő útját
 tapasztaljuk.

Fekete, sűrű homályok lebegnek
 előttünk. Ki tudná: mi van mögöttük?
 Mit rejtegetnek titokzatos mélyükben?
 Talán egyenes, veszélytelen, biztos ös-
 vényt; talán veszedelmes örvény nyi-
 lik meg lábaink előtt a legelső lépés
 nél. Ki tudná előre? Remegve, félen-
 ken tapogatózva tesszük meg az első
 lépést; szemünk révedezve kutatják
 titkait a nagy Ismeretlennek. Egész
 valónk remeg a jövő Ujának gon-
 dolatától.

De jertek a templomba. Jertek
 imádkozzunk, hogy megnyíljék sze-
 münk a nagy igazságok megismeré-
 sére, hogy el ne ragadják lelkünket
 alacsony, hitvány, mindennapi gondo-
 latok.

Jertek, imádkozó, hívő lélekkel és
 szeretettől duzzadó szívvel lépjük át
 az új év küszöbét.

Rs.

Az erőpróba.

Hala Istennek, belátn azt, hogy a
 költségvetés nem politikai kérdés, az a
 kellő időben megiesz. Az egészben azonban
 mégis baj, hogy ország-világgá van vele
 hirdetve, hogy nemcsak ekkora, hanem még
 nagyobb többletet is elbirunk.

Birni és birni közt azonban nagy a
 különbség, kü önösen akkor, ha nem kere-
 sik, hogy meddig birható el valami s med-
 dig található rá a fedezet s amikor már
 sok hátralevő ígértnék a beváltásáról is
 eshetik szó.

Igy azonban könnyű eleveckélni, ami-
 kor sem az államadósságunk, sem a tör-
 lesztéses adósságoknak a lessállítására alig

van gond fordítva. Az bizony nem elégséges ám, hogy ha az adósságokat csak csináljuk, de a törlesztéssel keveset törődünk. Az állami címleteknek az elhelyezése sem mellékes dolog, s így mindesekkel számolni kell, hogy az előírnyzat az állami háztartás eredményeinek megtelehessen. Az ország gazdasági egységes fejlődésének a következményeit csakis így lehet összeegyeztetni az állami háztartásnak a nagy érdekeivel. Feltétlenül kell ügyelnünk arra, hogy az államháztartásnak a kerete gyorsan ne táguljon; hanem megkövetelendő, hogy a nemzet jövedelmének az emelkedése, kellő lépést tartson, mert ettől függ állami háztartásunknak a jövője.

Most már ismerve jelen költségvetésünket, mondhatjuk-e vajjon azt, hogy helyzetünk megnyugtató és fejlődési viszonyaink vajjon kedvezőek-e? Nem igaz, mert ha ez mind csak úgy volna, akkor bizony nem volna az a nagymérvű kivándorlás; nem volna a produktív s kevésbé produktív pályákra való tödulás, nem számítva mind ezekhez a nemzeteknek reánk nézve aggasztó nagy versenyt s gyors haladását. Vajjon meg van-e a mezőgazdaság s az iparnak a kerete helyesen állapítva, mely nélkül pedig helyes mezőgazdasági s ipari politika nem léteszhetik!

A költségvetésből ezeket mind ki kellene olvasni, megindokolni és ha ez meg volna, akkor aztán elmondhatnók, hogy költségvetésünk valóban reális. A pénzügyi témák nemcsak számokból, hanem politikából is állanak, természetesen, nem olyan politikából, amely a nagyhatalmi hábortra vezethet.

Valóban, ez a mi költségvetésünk az állam polgárainak a produktivitását nem igen meríti ki s így a nagyhatalmi állás nem is nekünk való. A mi költségvetésünk általában inkább improduktív; mert meddő célokra, tekintélyes összegek szerepelnek; míg az országnak a kulturális haladása, a közegészség és sok-sok minden, meglehetősen mostoha elbánásban részesül benne.

Az állami gazdálkodásnak a rendel-

tetése a társadalom tehetőségének, termelőképességének a fokozása s ezzel a töre-gazdaságnak a növelése. Csakhogy amikor az országggyűlése olyan szavakat hangoztatnak, mely szerint az összes hadügyi költségeknek a 80%-ka megtérül, mi, ha igaz volna is, aminthogy nem igaz; azért az mégsem nemzetgazdasági haszon az, amit a hadseregre költünk; mert az a nemzetnek az anyagi erejét még is csak fogyasztja. A nagy vagy kis hadsereg tehát csak teher s így reánk nézve szabály, hogy csak annyit szabad költenünk, a mennyit elbirhatunk. Egy szegény országot az erős hadsereg úgy is hiába véd meg, mert ez úgy is elpusztul, akár akarjuk azt mesterséges eszközökkel megmenteni, fentartani, akár pedig nem.

Az állami üzemek a költségvetésben igen nagy helyet foglalnak el s bevételeinknek igen tekintélyes része belőlük folyik be (30%). Ez azt mutatja, hogy az országnak tökéereje nincs s így a hasznót az állam veszi el az üzemek által, mi meg a társadalmat fosztja meg a kereseti lehetőségétől. Az állami üzemekből csakugyan sok pénz folyik az államnak a kasszájába, dacára annak, hogy azoknál a gazdálkodás igazán csodálatos könnyelműséggel folyik.

Az államnak az üzemi politikáját Lónyay Menyhért gróf pénzügyi miniszter kezdte követni; pedig arra kellett volna először törekednie s az alkalmat reá keresnie, hogy ne állami üzemek hódítsanak új területeket, hanem az ipar és kereskedelem, hogy azt a feladatot töltsen ki maga elé, miszerint elfogadható, üzletszerű mérleget készíten elő, hogy a beruházásoknak az értékét s az üzemeknek a menetét megtudhassuk. Az üzemekről szólva, nem számíthatjuk oda a szénbányáknak az üzezeit. Ezek már más lapra tartoznak, amit egészen más szempontokból kell elbirálnunk, amennyiben nálunk a szénnek a fogyasztása, ipari fejlődésünknek a fokmérője s az ipari vállalkozásnak a legfontosabb tényezője.

Nálunk az államnak, mint szénbányatulajdonosnak kell, hogy befolyása legyen a szénpiacnak az alakulására, mert ez egy

hatalmas fegyver a tekintetben, hogy ez az ág a magánvállalkozás önkényének ki ne legyen téve. Különösen szükséges ez nálunk, ahol a vasutak már majdnem mind az államé, melyeknek pedig a szénfogyasztása vagy 20 millió K évenként.

Igazán, zseniális gondolat volt Wekerle Sándor volt pénzügyi miniszterétől, hogy a szénbányáknak a vásárlása által függetleníteni törekedett az államot a magánvállalatoktól, miáltal szabályozólag hathat az árakra s a feltételekre, nem is számítva azt a nemzeti nyereséget, mely abból származik, hogy nemzetiségi szénvidékeken ezek mint magyarosító központok is szerepelnek. Ha nem is prosperálnak mindjárt, azért a beruházásukat ne sajnáljuk, hiszen az aranybányászatra már mióta fizetünk rá s még is csak üzük azért, mert ez óriási közérdek; s azén azonban az ország legjelentékenyebb gazdasági tényezője.

Vizy Ferenc.

Karácsonyi estély az iparoskörben.

Meglepetés számba menő, azép műsorú estéllyel kedveskedett a lévai iparos-olvasókör vigalmi bizottsága karácsony második ünnepének estéjén a kör helyiségét szüfő-lásig megtöltő közönségnek. Elismerés illeti meg egy a vigalmi bizottságot, mint a szereplőket a nyújtott élvezetért.

A szép műsort Lóth István ref. tanító felolvasása nyitotta meg. A szép hangú kántor a mesterdalokról olvasott fel szellemes értekezést, de nemcsak felolvasó, hanem ott, ahol kellett, el is énekelt. A helyi vonatkozású poemákkal is tarkított élénk és tartalmas felolvasást zajos tapsal honorálta a közönség.

Egyike volt az estély legszebb számainak a *Próba* című párosjelenet, amelyet Nyiredy Erzsike és ifj. Tatár István adott elő. Nyiredy Erzsike briliánsul megjátszotta Katóka szerepét. Fesztelen, sikkos játéka, rutinra való előadása minden szívet megmozgatott. Tatár pedig az együgyű, ravasz Muki szerepét adta elismerésre méltó készséggel, ügyességgel. Mindketten köztetszeben részesültek.

Ezután Kusztos Samu énekelt több szép új magyar nótát. Szép, magas lírai tenorja

— Kikocog, mi kocog, — kiált belülről a szegény favágó, ki öt gyermekeivel ott lakott a viskóban.

— Szegény eltévedt utasok vagyunk: jó ember, adj nekünk ennivalót s ejjelre szállást.

— Jaj, ti jó emberek, magamnak is alig jut, — szól a favágó — de ha megelégedtek pár főtt krumplival s egy kis korpakenyérről; szivesen látalak titeket.

A három király nem sokat gondolkozott, bementek a gunyhóba, a szegény favágó megoszja velük szűk vacsoráját, átengedi nekik saját fekvőhelyét, hol nemsokára vigan hortyogtak, kivéve a kényelemhez szokott Gaspárt, aki rosszul fekszik az óriási termetű Boldizsár s a hatalmas Menyhért között.

Másnap virradóra a három király utra készen buccúzik a szegény favágótól. — Pénzt nem adhatunk — szól Boldizsár, de kis emléket hagyunk neked, jutalmul vendégszeretetédért.

— Nem pénzért adtam szállást s szivesen látalak benneteket szegény gunyhóban — szól a favágó, de azért kinyújtja tenyerét az ígért ajándék után.

Boldizsár kitorászni kezd zsebében, aztán kivessz abból egy sipot, melyet a pásztorok használnak. — Vedd ezt barátom,

T Á R C A.

Lévai polgár újévi fohászokodása.

Adj Uristen minden jót ez új esztendőben,
Libafertályt, friss cipót, jó urbánit bőven.
A sok régi parlagot élesszed fel újra,
Hadd viruljon mindegyik szőlőkoszoruja.
És a vendégnép elől ne szökjék a gazda,
A szegényt és az urat szivesen marassza.
Dús legyen a mezőnek virága, gyümölcse,
Áldásával a hombárt jól telveze töltse.
Minden szegény udvarán legyen vagy hat ártány.
Minden kapu félfája karrarai márvány.
Mesterember ha vízei munkáját vásárra,
Adjad Uram, hogy legyen moji ültendő ára.
Legyen boldog igazán úgy az úr, mint szolgál,
Fiskálisnak, doktornak legyen kevés dolga.
Legyen sok az esküvő, keresztelő még több,
Kerüljön el a halál sok millió mértföld.
Végrehajtó és finác ránk soh'se találjon,
A városi pótadó a nullára szálljon.
A bölcsesség jogait adjad a Tanácsnak,
A türelem köpenyét a városatyának,
Hogy a város szekerét és ne egymást húzzák,
Ne egymásnak a fejét, de a terhet zúzzák.
Üssön tanyát közöttünk örökös békeség.
Add Uram, hogy ez az év mindenkinek tssék.

Chronikás.

Három királyok napja.

André Theulet.

Hol volt, hol nem volt, de, hogy volt, az igaz, mert a szentírásban is benne van, volt egyszer három király: Menyhért, Gáspár és Boldizsár. Ez a három király meghallotta, hogy a Megváltó született, felkerekedtek tehát Betlehembe, hogy a kis Jézuskát megkeressék. Nem mentek üres kézzel, hanem nehéz szinaranyedényekben vittek balzsamot és tömjént Mária fiának ajándékba.

Amint mennek, mendegélnek, azon veszik magukat észre, hogy a rengeteg vadonban eltévedtek. Sehoh járt ut, a faág megtépte testüket, a szél átjérta lelküket, lábuk megrogyott a járástól, karjuk elszibadt az edények súlyától. Már-már szét hitték, hogy a vadonban kell éhen-szomjan meghalniok, midőn egyszerre csak szegényes faluhoz érnek, mely az erdők közepette épült fel.

Parányi gunyhó állott a falu végén, alig-alig lakható. Falai sárból tapasztva, tetje földből gyurva. Ha megeredt a zápor, bizony megáztak a gunyhó lakói, mert a tetőn át vigan szivárgott be az Isten áldása. De hát: szegény ember vízzel főz, ha nincs palota, jó a gunyhó is, gondolták magukban a királyok és bekopogtak a rozoga ajtón.

körtetésében részesült. Kedves és elegáns jelenség volt Nagy Ilonka, ki Sági Mihály *Férjét keresek* című monológiáját adta elő keresetlen egyszerűséggel. Egy csapásra meghódította a közönséget. Majd Váczai Karoly (klarinét) és ifj. *Tatár Istvan* (hegedű) adtak elő a *Rakóczi-késérgőt*, ezután pedig a *Carmen-indu* öt jól összerakulva. Úgyes játékokat megtapasztalt. Némkülömben méltó elismerésben részesült *Hromkoviás Győzőne*; ezután következett *satirikus felolvasása* a mai bolokról és a táncokról. Nagy és mély hatást keltett *Ördög Árpádnak* eredeti festőgátra való, a kötetemny minden szépséget kímélő szavala a, amelyel Coppé-nek a *Kovácsok sztrájkja* című drámai költeményét adta elő. Nem egy szemben álltunk meg a könyvek.

Egy szívhöz szóló, meg és értelemes volt *Kriszta*; Erzsike eneke, ki több csinos példát, közük helyi szerzőtől való is, adott elő. A kedves megjelenésű, csinos fiatal leány kellemes, ismét üvegharangként csengő mezzozopránja a legridegebb szívet sem hagyta érintetlenül. Haromszor kellett megismételnie, mert a közönség nem fukarkodott az elismeréssel. Örögné Árpádnak adta elő a *Luxembourg-proja* operettből, amely a *Luxembourg-proja* operettből adta elő a *va* cert, de nemcsak hogy elértékelték, hanem eljatszottak és el is táncoltak. Frenetikus tetszés kísérte játékukat és eneküket.

Ezúttal műsoron kívül *Kardósi Mihály* tanuló adta elő *Zseni* című saját szerzeményű magánjátékát. A gazdag humorral megírt, s helyi eseményekkel is tarkított monológ jó kedvre hangolta a közönséget, mely zajos tapsal adózott az ügyes szerző-előadónak. Ugyancsak a műsoron kívül adott elő *Ördög Árpád* több szép szívet.

A műsor utolsó felvonása zárta be, melynek végzetével asztalhoz ült a közönség. A táncos táncra perdtük. Megreggelt a zene a muzsika. Feszültség és jókedv adott egymásnak találtak ezen a mulatságon, mely meztan oratózik a kör többi, máris kész esztendő óta rendezett karácsonyi estélyeinek sikeréhez.

Kronikás.

Különitélek.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivatalunknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

ha valami kívánságod leszen, fújj bele s minden óhajod teljesül. Légy ezután is vendégszerető s te bizakodj a gazdaságod tudatában. Ezzel a három király folytatta útját Betlehem felé.

Fanyar arccal állt a favágó viskója küszöbén s fejét óvva nézte vendégei ajándékát.

— No anyjuk, — szóit feleségéhez — kíváncsi vagyok; nem jártnak-e velem bolondot. Jó volna egy fehér cipő, ünnepi kaláccsal, na meg a jó borocskát sem vetnem meg. — Szóit s ezzel belefújt szíjába. Hát uram Istenem, ily csoda! Egyszerre igazi selyem abrosszal terített asztal terem előtte s azon a legingerlőbb ételek és italok.

— No anyjuk, leez most lakodalom — kiált a favágó s sünet nélkül fujja tilinkóját. A dülledező gunyhó helyén tündérpárlata épül, a rongyos ruhát helyett a legfinnyesebb bársony és selyem öltönyök fedik családját tagjait. Az istállók márvány jászola előtt tártos lovak ropogtatják a legjobb zabot. Muden, mit megkívánt, ezüst edények s kristály serlegek, finom ételek s pazar butorzat, nyomban ott termett. — Gazdasága öröme oly dinom-dánomot csapott, melyen még nem volt a világon s amelyre a környék tekintélyes embereit

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete tegnap, december hó 30. napján rendes közgyűlést tartott, melyen a sokaság polgármesterei jelentés után elfogadták a tanács javaslatát a városi tisztviselők fizetéseinek kiegészítésére az 1911. évi közigazgatási államszolgálat 3-ik milliójából a Léva városára eső 4500 korona fölösztása tárgyában. Majd elrendelte, hogy a módosított helypénz-szedési és az építkezési szabályrendeletek életbe lépjenek. — Ezen a napon még több kisebb ügyet tárgyaltak.

— **Katonai áthelyezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendelkezéssel gróf *Coudenhove* Kározd, zselizi nagybirtokos, nyugalmányu címzetes ezredes, a cs. és kir. honvédség nyugalmányából a m. kir. honvédség nyugalmányába helyeztetett át.

— **Haláleset.** *Dobó Miksa* oszlányi izr. tanító, aki több, mint három évszeden keresztül nagy és elismeréseméltó eredménnyel szolgált a magyar kultúrát, mint résztvevő értesítőnk, f. hó 27-en, meghalt.

— **A Kávéium hangversenye.** A barsi református egyházmegye a lelkész-árva részére létesítendő „Kávéium“ javára a levai városi vigadó nagytermében 1912. évi január hó 8. napján táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, amely iránt széles körben nagy érdeklődés nyilvánul. A hangverseny nemes célját, *Czeplény Sándor* nagyszálló ref. lelkésznek lapunk mai számában közölt císké melatja. — Belső díj: Csárdajegy (3 személyre) 8 kor. Szeméyjegy (üthely) 4 kor. Főasztali állóhely 2 kor. Karzati 1 kor. Jegyek csak a pénztárnál válthatók a hangverseny napján délután 2 óratól. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtnak és hirtelileg nyugtattnak. A hangverseny sorrendje: 1. Üdvözlő beszéd. Tartja: Paay Károly esperes. 2. Rakóczy kar a Nemő operából, gróf Zichy Géza. Előadja: a levai áll. tanítóképző enekara Duschek Ernő tanár vezetése mellett. 3. Dr. Baltazár Dezső püspök beszéde. 4. Zene szám. Mendelssohn I. Trió. Előadja: hegedűn Grimm György, gordonkán: dr. Hets Béa, zo gorán: Beček László. 5. Kuruc daok. Énekl: Keserű Géza, tárogatón kíséri: Dr. Kersék János. 6. Mese a va óságból. Irta és szavalja: Sándor S. Zsigmond. 7. Műdalok. Énekl: Kovács Sebestyén Mária úrhölgy, zongorán kíséri: Dr. Kovács Sebestyén Eudréne úrnő. 8. Kés Ferenccs a sószabolcai esperes beszéde. 9. Magyar népdalok. Énekl: Ko-

vács Sebestyén Mária úrhölgy, zongorán kíséri: dr. Sebestyén Eudréne úrnő. 10. Lányi-népdalgyűjteleg. Előadja: a levai áll. tan. képző enekara Duschek Ernő tanár vezetése mellett. 11. Bezáró beszéd. Tartja: dr. Kovács Sebestyén Eudre egyházmegyei gondnok. Himnusz. Énekl: a közönség.

— **Esküvő.** Lic. *Fizély Ödön*, aranyosmaróti ág. ev. lelkész, 1912. évi január hó 2-án, kedden, délelőtt fél tizenkét órakor tartja esküvőjét Léván, az ág. ev. templomban *Kovácsik Samu* és neje nevelt leányával, *Margittal*. — Állandó boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Kamarai közgyűlés.** Kereskedelmi és iparkamaránk folyó hó 22-én tartotta az évi utolsó közgyűlést a tagok élénk érdeklődése mellett. Napirend előtt szepesszombati *Fittner Károly*, elnök bejelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur kinevezetése alkalmából hozzá intézett üdvözlő felirátért köszönetet mondott. A napirend első pontja a közös hadügyminiszternek a hadsereg terményszükségletének fedezésére vonatkozó szállítási szabályzata volt. A gyűlés a szabályzatot a kereskedő-osztály érdekeibe ütközönek találta s az ellen felterjesztéssel fordul a kormányhoz kérve, hogy a kereskedők részére a hadügyi terményszállításoknál a termelőikkel egyenlő elbánás biztosítsassék. Az 1906-ban megválasztott kamarai tagok megbízatása a jövő évben lejár. A közgyűlés a miniszterhez felterjesztést intéz, kérve a kamara újjáválasztási munkáitainak elrendelését, továbbá a már letárgyalt választási szabályzatnak, mely szerint a választás adó kategóriák szerint történék, életbeléptetést. Azt is javasolja a közgyűlés, hogy Salgótarján, Rózsaszeg, Aranyosmaróh és Kőrmöcsbányán 1—1 új választói kerületet szerveztessek. Behatóan foglalkozott ezután a gyűlés az államvasutak szállítása körül észlelt mézériákkal. A kerület minden részéből felhangzott panaszok a helyzet tarthatatlanságát bizonyítják, iparunk és kereskedelmünk milliókkal károsodik a vagon, raktár és vágány hiány miatt. A közgyűlés elrendelte, hogy részletes adatgyűjtés indíttassék a kerület területén s ennek alapján a végzendő beruházások tekintetében konkrét javaslat téssek a miniszternek. A losonci állomáson uralkodó bajok orvoslása iránt, már most is külön felterjesztést tesz. A törvényhatóságok mellett működő ipartanácsok tagjává a régi tagok választották meg. A vegyítőtő

mind meghívta, Hogy pedig az urak műtárságát semmi se zavarja, kiadta szolgáinak a parancsot, hogy idegen embert a kastélyba bocsátani egyik se merészkedjék.

A három király miután a gyermek Jézus labáihoz rakták ajándékait, Betlehemből gyalogszerrel hazaindultak. Amint az erdőt elhagyták, feltűnik előttük a szegény falucska, melyben éjjeltek és a falu végén a fényesen kivilágított kastély, melyből vig muzsika s énekhang hallatszik hozzájuk. Gáspár gunyos hangon mondja Boldizsárnak.

— Igazán kíváncsi volnék megtudni, hogyan használta fel ajándékodat a favágó és nem let-e büszke gazdasága tudatában?

— Csak ez a kívánságod? Ezt ugyan könnyen megtudhatjuk.

Ezzel mindahárman koldus alakot öltének és bekopognak a fényes kastély kapuján. Hát uram Istenem, egyszerre felnyílik az és három fenevad szelindek támad reájuk, míg gazdájuk az ablakból nevetve nézi a koldusok futását a vendégeivel jól mulat a szegény Boldizsár jajgatásán, kit az egyik kuzvas jól megharagított. Talán bizony még szét is tépik szegény királyokat, ha elbujniok nem sikerül.

— Megálj favágó, majd adok néked! — tenyegedőzik Boldizsár.

Hirtelen felveszik királyi alakjukat, fe-

jedelmi palástjuk a földet söpri, fejükön fényes korona ragyog. Ott terem egy szép hintó arabs lovakkal, arany kerekkel, beleülnek a királyok s úgy hajtanak a kastély felé. A gazdag favágó éppen kinéz az ablakon s megismeri a királyokban éjjeli vendégeit. Lemegy a kapuhoz, hogy jöttevöit fényesen fogadja s meghívja őket, pihenjenek meg nála.

De Boldizsár jó kedvében van.

— Ugy! te kutyáidat uszítod a szegényekre, majd adok én neked!

Ezzel kivesz a zsebéből egy kis sipot, belefúj és eltűnik a kastély, eltűnik a vendégsereg, a fény, a pompa, de ismét látható lesz a dülledező gunyhó benne rongyos ruhában a favágó, nejjével s öt éhes poronyával.

— Nem baj — gondolta magában az ismét szegény favágó — szerencsémre zsebében van a tilinkóm, majd az megsegít. De hiába keresgél lyukas zsebeiben, a varázs-sip eltűnt a három királlyal együtt.

Azóta szokás a „Három királyok“ napján sült kalacsból a szegények részét gondosan felretneni.

műhelyek telepengedélyezéséhez való kötését véleményezte a közgyűlés, ellenben a képesítés kimondását és iparral feleslegesnek találta. A Franciaországban bevált sürgősségi leveleknek hazánkban való meghonosítása és a kereskedelmi alkalmazottak részére továbbképző tanfolyamok rendszerezése iránt feltérjlesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez.

— **Gazdasági előadások a katonaságnál.** Mint a politikai „Hiradó” jelenti, gróf Serenyi Béla földművelésügyi miniszter új értelmű rendeletet bocsátott ki, mely szerint megengedi a honvéd gyalogezredék leányeinek, hogy a gazdasági egyesületekkel a téli időny alatt, december, január és február havában rendezendő gazdasági szakképzéseik megjelölhessenek. Először a zólyomvármegyei gazdasági egyesület rendez a Besztercebányán állomásozó 16. honvéd zred legénységének gazdasági előadásokat.

— **Az első hó.** Az idén a tél adós maradt a fehér karácsonnyal; hanem most, hogy végére jár már az esztendő, megemlékezett magát, Pénteken, e hó 29.-én mégis csak megértük, hogy lehallott az első hó s így az ó-esztendő — a gazdák és vadászok nagy öröme — nem mult el anélkül, hogy fehér lepel ne borítaná a földet. Az ország számos vidékén is nagy havazás volt a mult napokban, amiből arra lehet következtetni, hogy az időjárás hirtelen fordul és beköszönt a tél.

— **A parlamentben többség — az országban kisebbség.** A kormány által kiadott 1910. évi statisztikai évi ürvyvből kitűnik, hogy 1,162,241 jogosított választó közül az 1910-iki választásokon a munkapártra mindössze 379,899 szavazott, vagyis a választóknak csak 32.6 százaléka. De a híres többség még akkor is kisebbségben mutatkozik, ha a tényleg leadott szavazatok számát vesszük. Tényleg leadtak összesen 807,636 szavazatot, ebből a munkapártra 378,899 szavazatot esik, vagyis a leadott szavazatoknak csak 47 százaléka, nem többsége tehát, hanem a felénél jóval kisebb szám. Ezzel szemben a tisztán 48-as ellenzéki jelölték (Justh part, Kossuth-párt, 48-as pártokivüli és 48-as kiszáradt) összesen 281,288 szavazatot kaptak, tehát a tényleg leadott szavazatoknak 35 százaléka. Ha pedig a számokhoz hozzávesszük az összes ellenzéki (67-es és 48-as) pártokat, (a munkapártra összesen 48,776 szavazatot esett) akkor kitűnik, hogy az ellenzékre leadtak összesen 409,982 szavazatot, vagyis 30,83-al többet, mint a magát parlamenti többségnek revézó munkapártra. Ezeket mondja el a kormány szerkesztésében napvilágot látott jelentés.

— **Hány ügyvéd van Magyarországon?** Az elmúlt évben Magyarországon az ügyvédek száma 800-zal szaporodott, ami 13 százaléknak felel meg. Az ügyvédek száma az idő szerinti meghaladási 7200-at. Az 1910. év végén 6400 volt a számuk. Magyarországon 1800-nál több ügyvéd van, mint Ausztriában. A jövő év folyamán előreláthatóan újabb 1200—1500 ügyvéddel fog szaporodni a státusz.

— **A dohányárak áremelésének pénzügyi eredménye.** Mindenki érdekfűdéssel várta az államkincstár f. évi július-szeptember havi forgalmáról szóló kimutatás közzétételét, mert ebből kellett meg tudnunk, hogy a dohányárak árának f. évi július 1-én beállott felemelése minő pénzügyi eredménnyel járt. Hát bizony az eredmény meglehetősen silány, mert f. évi július-szeptember hónapjaiban a dohányjövédék mindössze 546,134 koronával hozott be többet, mint az előző év harmadik negyedében. Ez a félmillió többlet azonban az évnegyedi 42 millió bevétellel szemben ugyancsak kevés, mert mindössze egy százaléknak felel meg, holott a dohányárak árfelemelésének átlaga a 10% is meghaladja, minőfogva a közbiró fogyasztás fenmaradása esetén a bevételi többletnek mintegy 5 millió koronára kellett volna emelkednie. Bonyos tehát, hogy az árfelemelés csökkentette — és pedig jelentősen csökkentette — a dohányárak fogyasztását, amit egyébként a dohányárak is eléggé érzékelnek.

— **Karácsonyi pásztorjáték.** A Lévai kath. Legényegyesület, mint minden évben, úgy ezidén is pásztorjátékot adott elő, Karácsony másnapján. Színre került Oppitz Sándor karácsonyi játéka: *A pogány megtérése.* A szereplők a túllük megszokott ügyességgel felelték meg kötelességüknek. A közönség méltányolta törekvésüket. Az egyesület nem éppen nagy

terme annyira megtelt nézőkkel, hogy sokan helysükre miatt kénytelenek voltak el távozni. Ugy halljuk, hogy újév napján d. u. 5 órákor közkívánatra megismétlik az előadást.

— **Vonatok összehúzóása.** E hó 27-én reggel négy órákor a Párkányoána állomásra behaladó 268. számú tehervonatot a követő 238/II. számú mozdonyvonat utolérte s abba beletűközt. A tehervonatok öt kocsija kisiklott és magrongálódott. Emlékeletben nem esett kár. Az akadály miatt a reggeli személyvonatok kisebb-nagyobb késéssel közlekedtek.

— **Tanítók fűrdője és nvaraló telepe.** Udvarhely vármegye Sajjka fűrdőjén az udvarhelymegyei tanítók fűrdőt és gyermeknyaraló-telepet létesítének részvénytársasági alapon. Egy részvény ára 26 korona. A tanítók a nagyközönség részvételével és minden irányú támogatásával, ezen fontos szociális alkotásukat egyformán a maguk és a nagytársadalom javára és használatára akarják megteremteni, s így valóban méltó, hogy ezen kiváló törekvést a tanítók és a társadalom minden tagja a legremebben támogatóban részesítse. Prospektust készséggel küld Gyerkes Mihály tanító Székelyudvarhelyre.

— **Eljegyzések.** Dr. Bodrogi János kaposvári ügyvéd Mocsonokon eljegyezte Ghimesy Lászlónak, a nyitrai püspöki uradalom jószágigazgatójának kedves leányát, Magduskát. — *Lauffer Maruskát,* Lauffer Béla szobafestő leányát eljegyezte Dávid János, a lévai uradalom dobogópusztai gazdatisztje. — *Knapp Gyula,* Kurpp Dávid jóbiró gépkereskedőnek fia, eljegyezte Steiner Olgát, Steiner Henrik szállodatulajdonos leányát. — *Szomolányi Rezső* e napokban váltott jegyet *Kocsmarek* Gizellával. — *Allandó boldogság* kísérje az új jegyeseket.

— **Oberammergau Léván.** A népművészet néha olyan tökéletességre emelkedik, hogy világhírré tesz szert. Ilyen az oberammergaui egyszerű parasztemberek passiójátéka. A magas hegyek közé bujt kicsiny falut egykor irtózatos istercsapat látogatta meg s ekkor a nép fogadalmat tett, hogy minden 10 évben előadja Krisztus kinszenvedésének történetét. Ezt a fogadalmat nemzedékről-nemzedékre meg is tartják s ma már oly tökélyre emelkedett ez egyszerű emberek művészete, hogy a világ minden tájáról, még Amerikából is egyenesen azért keresik fel a kicsiny falut, hogy megnézhessék a híres és lélekemelően főszeges benyomásokat adó passiójátékok. Eleddig senkinek sem adtak engedélyt még csak fényképfelvételre sem, de vegre is sikerült a készséggel egyezsége jönni s a helyszínen készült eredeti felvételek után, szines diaposzitiv képeket most már világméretűl utra viszik és mint értesülünk, január 21-én Léván is bemutatják. A művészi vetített képek valóságos Oberammergau népet varásolják elének, amint törhetően hittel, fájdalmas komolysággal adja elő a világot megrázó tragediát. Mint kiválóan ritka alkalmat ajánlják tehát közönségünk figyelmébe a bemutatandó passiójátékok. Nezze meg mindenki, mert sok pénz kell hozzá, hogyha valaki Oberammergauba akar menni, míg itt egy-két koronáért megnézheti. A kepekhez irodalmi nivón álló szöveget is olvasnak fel az előadásnál.

— **A Lévai Kereskedő Ifjak Társulata** 1912. január 20-án az egyesület 20 éves fennállásának megünneplésére, a városi vigadó diszteremben előadással egybekötött jubiláris farcesztélyt rendez, melyre a meghívókat a közeljövőben küldi szét a rendezőeg. A nagyközönség körében már most nagy az érdeklődés a mulatság iránt, smely előre is kellő garanciát nyújt a sikerhez.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Bodrogköz* Zoltánt, a m. kir. földművelésügyi miniszteriumba szolgálatra berendelt tanárt, aki hosszabb ideig a lévai tanító-képzőben is működött, földmivészkolai igazgatóvá nevezte ki.

— **Országgyűlési képviselőválasztók száma.** Az 1912. évre összehívított országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét szerint az aranyosmaróti választókörületben a választók száma 4211; a lévai választókörületben 4761; az újbányai választókörületben pedig 3528.

— **Táncestély.** A Léva-vidéki keresztesek, szállodások és kávéások ipartársulata — mint értesülünk — 1912. évi január

hó 25-én, Léván, a városi szálloda színháztermében táncestélyt rendez, amelyre már legközelebb ki fogják bocsátani a meghívókat.

— **Ezeréves kenyér.** A stokholmi egyetem tudós professora *Schnittger* tanár, az ősi Liunja város mellett folytatotta és igen érdekes leletre bukkant. Egy cipőt talált, amely még a vikingek idejében készült, a tizedik században. A vikingek úgy látszik, jó gyomrut volt, hogy ilyen táplálékkal élhettek, mert a mikroszkopikus vizsgálat szerint az ezeréves kenyér borsólisztból és fenyőhéjból készült.

— **Agyonnyomta a föld.** *Knapp* János téglyári munkas e hó 28-án a kuriahegyi *Monaco*-féle téglyártelenen agyagot ásván, az agyag föltű levő, meglazult földréteg alá szakadt és maga alá temette. A fiatal munkást halva ásták ki a föld alól. A rendőrség megindította a szigorú vizsgálatot aziránt, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Ritka égi tűnemény.** *Hegybányán*, f. hó 22-én reggel 8 es fél órákor teljes szivárvány volt látható fényes napkelte mellett, utána enyhe tavaszi eső áztatta a földet.

— **Új cukorgyár Hontmegyében.** A hontmegyei földbirtokosok egyesülete — mint értesülünk — új cukorgyárat akar létesíteni. Az eddigi megállapodás szerint a cukorgyár *Ipolyságon* volna felállítandó, ahol — állítólag — különben is minden kellék megvan arra, hogy az ott létre jöhessen.

— **Önmagának ellensége** az, aki nem a „Mullep”-ről, Nagyösz kér ajánlatot szülőltványokról és amerikai szülőlévesz-özökről.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbeteg a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” bizonyuitak a legsikeresebbeknek a többi szerek föltű, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel, *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító ált., Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A legtapasztaltabb orvosok tanácsolják,** hogy egészségünk tentartása érdekében elsősorban a **gyomorra** ügyeljünk. — Aki a gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabállyá, hogy minden héten egy bizonyos meghatározott napon, például minden héttől vagy minden szombaton, reggelizés előtt fél pohár **Ferezoz József**-keserűvizet igyék. Ezen régóta bevált természetes tisztítószer bámulatos teifriszítő hatással van az egész emberi szervezetre.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik ros-z emésztés vagy székrekedés következtében feifúvódásban, szorulásban, fűfűjásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítóól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Közönség köréből.

Közönetnyilvánítás.

Mindazok, akik december hóban a lévai kath. kör ismeretterjlesztő előadásain szerepeltek és fáradoztak, fogadják ez uton hálás köszönetemet.

Léva, 1911. dec. 29.

A választmány nevében:
Dodek János,
igazgató.

Kalvineum.

A barsi ref. egyházmegye lelkesi kara a Bars- és hontmegyei társaság előkelőinek élénk érdeklődése és közreműködése mellett a jövő év első napjaiban nagyszabású hangversenyt fog rendezni a *Kalvineum*, vagyis az Országos Református Lelkesi Árvaház érdekében.

Barsvármegyének a magyar nemzeti kultúra harcában mindenkor dicőseges szerepe volt. Jóllehet vármegyénk egy nemzeti, mint egyházi tekintetben megiehetősen szétarabolt, mindamellett egy a felekezeti, mint nemzetiségi jó egyetértésnek klasszikus példáját szolgáltatva. Minden arra a feltevése jogosít, hogy mikor a barsi ref. egyházmegye lelkesi kara egy nagy fontosságú és a felekezeti élet szűkebb körét jóval túlhaladó ügyben fordul a vármegye közönségéhez, ez a közönség nagy eszmékért lángoló szívét mi előttünk sem fogja bezárni. Erre mutat az a szinte páratlan érdeklődés és bökezűség, amelyet ügyünket a leelőkelőbbek már előzetesen — részben személyes közreműködésükkel, részben áldozatkészségükkel támogatják. De talán az a néhány sor, amelyet csejaink megvilágítása végett e helyütt megadni szándékozom, mégsem lesz felesleges.

Hogy református egyházunk lelkesi kara a magyar nemzet ügyének a multban milyen nagy szolgálatakat tett, mindenki előtt ismeretes, aki fáradságot vesz arra, hogy a történelem lapjairól a mult tanulságait olvassa. Mi, a „magyar vallás“ egyszerű és szegény papjai úgy érezzük magunkat, mint az edes anya, aki mindenét oda áldozta gyermekeinek és végre maga szegényen maradt. Szegénységünk köztudomású. Az, amit jobbara szegénysorsu hivatásunk életünk fenntartására a legulyosabb megterheléssel adhatnák, az élet fokozatos megdrágulása folytan mindig kevesebbet ér. Minden nappal szegényebbek leszünk. Pedig alig van társadalmi osztály, amely olyan intenzíven érezné, hogy a magyar közművelődésnek mennyivel tartozik, mint mi. Abány nagy fia került ki ennek az országnak nadszedeles papi házacskékből, ugyanannyit akarunk a jövőben is adni a magyar nemzetnek. Gyermekeinket iskoláztatjuk, gyakorlata az utolsó fillerünkkel, a magunkon megakarított falat kenyérral. Nagy nélkülözésünket kevesen ismerik. De ezt a terhet, amint elhordoztuk az előzőekben is. De van valami, ami mindannyiunkat tompa aggodalommal és felő sejtélemmel tölt el. Mi lesz azokkal az ártatlan gyermekekkel, akik ott nőnek fel egyszerű hálékaink tisztá légkörében szeretetben és edes atyai hű oltalmazó karjaink között, ha az Isten úgy látja jónak, hogy korán, varatlanul távozzunk el az előzőekben tőljéről? Algha lehet szomorult borsot gondolni, mint aminő egy szegény ref. lelkesi árvae. Az, amit anyagiakban olyan szegény egyházunk az özevgyeinknek és árváinknak nyújthat, nagyon közel áll a koldusalmisz-nához. Ezt az aggodalmat is elhordoztuk sokáig a szívünkben, mint egy hideg jegdarabot. Sorsunk a türelem. De van idő, amikor a szív erzései utat törnek maguknak akaratlanul is. Varami elfojthatatlan erő arra kéri, hogy oda forduljunk a magyar társadalom felé, hogy szívehez. Tudjuk, hogy nem fogunk előzni üresen, meghalgtas nekü, mert fajtáink és aggaljaink szavai őszintek, szívek melyéből fakadó, meggyőző, tettekre késztető szavak. Nyomatosságunkról csak egy kissé kell felebbenteni a fatyót és akiknek a szíveben az emberi lét nagy eseményeiből csak egy szikra is él, segítségükre fognak sietni.

De annak a mozgalmak, amelyek támogatására vármegyénk reszerői szükség van, nem csak jövője, hanem szép mutja is van. Azota, hogy egyházunk nagy szívű vezeterei az első lépéseket megtették arra, hogy lelkészárvaik számára országos árvaház állítsassék, az érdeklődés nem aludt ki magyar származás módjára, sőt minden nappal nagyobb és intenzívebb lett. Ma már mintegy felmihó korona áll a Hajduböszörményben és Losonecon felállítandó

árvaházaink rendelkezésére. Ez az összeg nagyrészen a magunk áldozatkészségének az eredménye. De hozzájárultak nagy összegű alspítványok, nemes szívű emberbarátok ajándékai, s magunknak a szegény özvegyeknek és árváknak könnyekkel áztatott filérei is. Adtak ehhez az összeghez más egyházak fiai, leányai, más nemzetek gyermekei is. Sok ebben az összegben az olyan fillér, amely kétszeresen számít.

Jogos kérdésünk a magyar társadalomnak szinte szokatlan érdeklődése kiséri. Felmihó nagy összeg. Nekünk, református lelkészeknek nagyon jól esik ez. Elismerését látjuk ebben annak az önfeláldozásnak, amellyel magunkat a magyar nemzet művelődésének oltárán elégettük. Segélyt kérő kezünket mindenkinél kinyújtottuk és számunkra mindenkinek volt egy jó szava, néhány fillérje. Ebbe az ügybe nem vegyült be a felekezeti torzsa kodásnak meg az árnyéka sem. A jó Istennek legyen érte hála. Mi ebben a megyében sem fogunk csalódni. Érezzük. Tudjuk.

Összejöveteleinkön itt lesznek mind azok, akik elsőnek gyújtottak meg oltárunk lángjait. Itt lesznek azok, akik talán maguk is ették a lelkészarva könnyáztatott kenyérét. Jertek el és hallgassátok meg szavaikat. Ebben a szomorú, küzdő életben csak egy az, ami felemel, ha leszállunk a szenvedőkhez. Főzetek meg áldozataitokat. Jó helyre ad az, aki az Istennek ad. Aki ad, mindenkor sokkal többet vesz az adomány helyett. Az ilyen adománnyal senki nem lesz szegényebb. Sok elégednedett emberrel volt már találkozásom, de még olyanra nem találkoztam, akit a szíve melysegeiből fakadó áldozatok tettek volna szegényebbé. A nemzetek között is azok a leggazdagabbak meg anyagi értelemben is, akik más nepekért a legnagyobb áldozatokat hozzák. Az igazi gazdagság az adásban van és nem a vesében.

Az Isten a leggazdagabb, mert ő sohasem vesz, hanem mindenkor ad. A Krisztusnak e földön nem volt, ahol a fejét lehajtsa, mégis kicsoda merné a maga kincseit az ő gazdagságához hasonlítani? Gazdag volt, mert ő adott legtöbbit az emberekért: egy egész isteni életet. Akinek nincs egy fillérje sem a mi csejünk, még az is adhat nekünk valamit: egy fohászt azokért a szegény lelkészözvegyekért, kis árváinkért az Isten színe előtt. Nekünk ez is elég.

Szegény fézükéből kihullott kis madárkák megérik azt a messzeségből és könnyebb lesz úrtüök a nyomort addig is, míg egyszer szerető szívek készítenek számukra új fézket a régi helyett és valami keseli meleg pótolja azt a meleget, amely egy szegény, halott szíveben szunnyad kiint a temetőben.

Czeplédy Sándor,
nagysallói ref. lelkes.

Nyilvános köszönet.

A karácsonyi ünnepek alkalmából a szegénysorsu gyermekek részére befolyt adományok: lig. növ. intézete egy vég ruhakeme, egy jótévk két ruhára való, Holzmann Aranka két ruhára való, Grotte Vilmos 30 m. keime, budapesti kereskedők ruhakeme, kendő és harisnyák, polg. isk. tanulók gyűjtése 114 K. 20 fil., elemi isk. gyűjtése 83 K. 35 fil., ovodások gyűjtése 18 K. 33 fil., nemző isk. gyűjtése 3 K.

Ruhát kapott 63 gyermek. Ruhát varrtak: Nikiser Etelka 3 ruhát, Dombi Janosné, Goldorunner Hermin, Hartl Rezsóné, Izsóf Jánosné, Krizsmanek Karolyné, Minarovich Vilma, Nyizsnyánszky Gezáné 2—2 ruhát, Bakos Lajosné, Bacsa Flóriáné, Grotmann Istvánné, Frisch Ferenccné, Havasi Erzsébet, Janossy Istvánné, Kovács Józsefcné, Kónya Anna, Kvassay Józsefcné, Polák Jánosné, Rajcsányi K., Máteffy Gaspárné, Sinkovics J., Szoha Józsefcné, Szudy Imréné, Lakos Erzsé, Totterzer Jenőné, Tóth Terez 1—1 ruhát.

A női kézmunka tantolyam növendékei 3 gyermeket áruak el aló és felső ruháknak, melyeket tanítónőjük, Herkner Anna k. s. vezetése mellett készítettek el.

A „Női Mária Kongregáció“ tagjai 8 gyermeknek ajándékoztak felső ruhát, melyeket Bányik Julia, Vánger Margit, Sellinger Vilma és Tóth Ilona készítettek el. Továbbá ugyanezen gyermekeknek 4 karácsonyit is állítottak. Ujfalu Erzsébet 6 ingecskét ajándékoztott.

Hálás köszönet a kegyes jótévknek.

**Irgalmas nővérek
intézetének igazgatósága.**

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

A közelmultban következő kegyes adományok érkeztek a „Stefánia“ árvaház cájaira.

Özv. báró Pittel Gyuláné uraszonnyól, (Kiskálna) 30 kor. Báró Révay László urtól, 20 kor Benkovich Gézáné uraszonnyól, (Gr.-Ujfalu) 20 kor Dobrova János urtól, (Léva), Bathy László prépost ur utján, 10 özv Székelyi Mailáth Lászlóné uraszonnyól (Nagykeresztúr) 6 kor.

Kern Testvérek újévi ajándék megváltása címén 100 koronát adományozott. Bathlen Katalin Ker. Nőegylettől pedig etelneműek.

Léva. 1911. dec. 29.

özv. Tooth Zsigmondné Faragó Sámuel

nőegyl. gondnok, tb. alelnök. nőegyl titkár
Ferenc Józsefrend lovagja.

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

Dr. Balog Sándor ur 20 koronát küldött a Lévai Izraelita Nőegyletnek a szűkölködő szegények számára.

Özv. Prosnitz Henrikné elhunytá alkalmával Dutsch Ignác urtól 20 kor., dr. Frommer Ignác urtól 10 kor. és két magát megnevezni nem akaró urtól 30 kor. összesen 60 kor. folyt be a Lévai Izr. Nőegylet pénztárába, koszorúmegváltás címén.

Fogadják a nemeslelkű jótévk az egyesület halás köszönetét.

Deák Adolf Dr. Frommer Ignácné
titkár. elnök.

Kimutatás

a lévai iparos olaszokör karácsonyi estélyének bevételei és kiadásairól:

Jegyek eladásából befolyt	132 K. 60 f.
Felülfizetésekből	22 K. 80 f.
Multatságon kívül jegyváltás címén	2 K. 60 f.

Összes bevétel 158 korona.

Ezzel szemben az összes kiadás 68 K. 90 f.

Tiszta maradvány 89 K. 10 f.

Felülfizettek: Hegedüs Béla 2 kor., Ferenczy Janos 140 kor., Révész Gyula 140 kor., Czibulka Rezső 120 kor., Fizély Imre 1 kor., Karsa Sándor 1 kor., Lenyel N. 1 kor., Agárdy Sándor 1 kor., Vörösmarthy Miklós 1 kor., Csákányi Sándor 80 f., Cernák László 80 f., Demeter Lajos 80 f., Hatcher Karoly 80 f., Hoska Samu 80 f., Kostyák József 80 f., Frisch József 60 f., Gapel Jánosné 60 f., Gapel N. 60 f., Vida Jónás 60 f., Wess Bernátné 60 f., Birtha József 40 f., Krizsányi Károly 40 f., Krizsányi Sándor 40 f., ifj. Karácsonyi 40 f., Pigler Sándor 40 f., Szalay Vilmos 40 f., Szecskó Sándor 40 f., Koncz Lajosné 20 f., Korpás István 20 f., Kovács Samu 20 f., özv. Krizsányi Károlyné 20 f., özv. Nagy Sándorné 20 f., Tatar 20 f. — Jegyváltás címén fizettek: Baogh Lajos 1 kor., Toth Dániel 1 kor., Veres Lajos 60 f.

Ugy a jószívű felülfizetőknek, mint az estély sikeréhez hozzájáruló a közreműködő személyiségeknek forró köszönetet mond ez uton is a kör

előjárósága.

Lévai piacórak

Kovácsvezető: Dr. Horváth Gyula vendégszolg.

Buza m.-mészénként 22 kor. 10 fill. —
22 kor. 60 Kétszeres 20 kor. — fill. 21
kor. — fill. — Rossz 19 kor. 40 fill. 19 kor.
80 fill. A ps 18 kor. — fill. 19 kor. — fill.
Zab 19 kor. 20 fill. 19 kor. 60 fill.
Kukorica 19 kor. 60 fill. 20 kor. — fill.
— Lenese 41 kor. — fill. 41 kor. 60 fill. —
Bab 31 kor. 60 fill. 32 kor. — fill. —
Köles 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Vörösi
here termése től arankéntes 175—185
Vörös löhere. kis arankás 165—175 Vörös
löhere, nagy arankás 150—160 Lucerna
termesztől arankéntes 130—138 Lu
cerna, vörös szemű arankás 110—120

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1911. évi dec. hó 24-től 1911. évi dec. hó 31-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Harmadi József Palkovics K.	fiú	László
Kis László Janovak Mária	leány	Margit
Mészáros Ignác Szvacz Iona	fiú	István
Podmaniczky R. Pachtinger E.	leány	Erzsébet

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallás
ifj. Svecz János Sektács Sándorné	rkah.

Halalozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Fehér Jónás	60 éves	Acylégység
ifj. Knopp János	19 éves	Megfázás
Szoba László	22 év	Torokgyök
ifj. Fűrész József	1 év	Hosszú betegség

Nyiltér.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

Egybe, egy házaszert mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kerjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ

Fajdalmat csillapító és erősítő **bedörzsölés**, emésztést, így jobbnemű házaszert szaggatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2

Kapható minden gyógyszerárakban és drógeriában.

Főszeküldési hely MOLL A. gyógyszerárak.
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuschbner 9

N. érd. vendégeimnek és minden ismerősömnek

Boldog ujévet kívánok
Fertikó József.

Léva város n. 6. közönségének,
ismerőseinek és volt növendékeinek
Boldog ujévet kíván
KREUTZ GYULA
főv. tanótanár

VIII., Kemény Zsigmond u 12.

Eladó ház.

A lévai vasuti indóház mellett egy ujonnan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Loderer József ott a hátsban ad.

Mulatóhely bérlet.

A lévai sport-egylet a városligetben levő sport-házát és nyári mulató helyiségét bérbeadni szándékozik; jelentkezni lehet Dr. Belcsák Sándor egyleti titkárnál a lévai közjegyzői irodában.

Köhöges

repedés, ka arut és elnyá kodas
törés- és hurut ellen

Meil Caramellet
a „Három lenyő“-vel

6050

Csomaokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: D. Richter Gyógyszerárak és Knopp I. drógeriában

Léva

„AZ OLLA“
szakorvosok által meg vizsgálva és legjobbnak minősítve van.

Két évi jót állás. Árú tucatanként 4.— 6.— 8.— és 10. koroná

„OLLA“ GUMMI

különlegesség. A tudomány mai állása szerinti legjobbnak minősített Gummi óvszer

Az „OLLA“ több mint 200 orvos által leg-megbízhatóbbnak va ajánlva. Kapható az ország minden gyógyszerárakban és jobb drógeriákban

Követelje azonban hogy a szállítója önmek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánszatot mint „ép oly jót“ feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatásáért. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az „OLLA“ gummigyár Wien. H/437 Fraterstrasse 57 Kapható Léva: KNAPP I. drógeriájában és PICK EDE illatszeregy-üzletében.

NAGY ÜZLETHELYISÉG

a hozzá tartozó nagy pince rak-tárral, a város legforgalmasabb helyén, jövő évi augusztus 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítással a városi mérnöki hivatal szolgál.

KIADÓ LAKÁS

3 SZOBA MELLÉKHELYISÉGEKKEL
AZONNAL KIADÓ. SZÉCHÉNYI U. 8.

Szőlőolvány eladás.

10000 drb. igen szép gyökérzetű és jó forradásu Oroszrizling, Saszla, Kövidinka, Mézes-fehér és Fehérbokator szőlőolvány eladó. Ezeknek 200 korona árban. Nagyobb megrendeléstől árkedvezmény. Megrendeléseket elfogad Katócz János szőlőszeti és borászati felügyelő Esztergomban.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult házaszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszznál és meghüléséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlások óvatosság legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban K—80. K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest

D. Richter gyógyszerárak az „Arany Orszákhöz“
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu

BÉRKOSI BUNDA és LABZSÁK.

Ezenne van szerencsém a n. é. k. tudomására adni, hogy berkocsi üzletemet, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egy új csukott kocsival bővítettem ki.

Egyben van szerencsém értesíteni hogy a hideg idők bekövetkeztével kocsim használatához teljesen új bundát és labzsákokat csekély díjért kölcsönözök. N. b. párt fogast kérve maradtam,

kész szolgálattal
ERTLER HENRIK
bérkocsitulajdosos.

Cs. szarifürdő. Budapest. Nyári, es ilet gyógyhely a nagyvír iralmas n. tulajdona. Előrangú Kenes hevívíz gyógyfürdő; minden berendezésű (őztűző, fürdő, szauna) iszapfürdők. iszaphorogatasok uszodák, fürdőhelyek és utazó kocsik. Török- kő és marványfürdők: hőleg-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdő közeli erdőmennyel birtokosok több csuzos bántalmaknal és idegbajok ellen ivó kúra és leg. orvosi hurutos betegek részére parafagó kúra 200 nyelmas akciózók. Soud kereke, ju kocsis árak. Gyógyes zenedj. Propektus ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Tüzifa

porosz köszén és pirszén-
rendeléseket elfogad és
házhoz szállít

Braun József és fia.
iroda: Honvéd-utca Wertheimer ház.

Uj bérkocsi.

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy **uj bérkocsi**
vállalatot létesítettem. — A közönség
nagybecsű megrendeléseit kérve
tisztelettel

Heimann Mór Léva, Szepesi-utca 4.

Főraktár: Engel József és Fia, Léva.

Ezentul

Kőbányai dupla

Márciusi sör

(a magyar sörtermékek legkitünőbbje.)

vendéglőmben kimérésre kerül.

Szives pártfogást kér

Tisztelettel

FERTIKÓ JÓZSEF.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **LÉVAN.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világbiru „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gőzcsepplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Porosz köszén, koksz, bükk-
hasábfá ölenként és vag-
gononként valamint fel-
vágott fát legolcsóbban szállít
helyben és vidékre
ifj. Kovatsik János
Léván Szepessy-utca 8 szám.

Tej

Pustaszentkereszti bérgazdaságomban
termelt tejet Léván szándékozom elhe-
lyezni, felkérem mindazokat, kik nálam
tejet venni ohajtanak,
nálam azt bejelenteni sziveskedjenek.
A tej jósaért és tisztaságáért jóállást
vállalok a az zárt palackokban lez
házhoz szállítva.

BERGER ERNŐ.

„CLIMAX“
nyersolajmotor.

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemerő. Versenyképes árak
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

Pénzt
takarít meg!

Bachrich és Társa
motorgyári főktelep

Budapest, V. 9. Szabadságter 17 sz
(Tőzsde palota).

Telefonszám 71—01. Sürgőnyezim „CLIMAX“.

Csak a
minőség

révén lett
világhirű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Ma Fertikóhoz megyünk nagy szilveszter estélyre.

Legjobb ujévi bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1881.

L E V A.

TELEFON SZÁM 14.

Mindennemű fűszer és csemegeáruk.
Naponta friss felvágott és prágai sódar.
Eli smert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teak és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, déligyümölcs, dessert, cukorka s
mindennemű karácsonyfaisz a
legjutányosabb áron

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók,
kávé és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint
VARFŐGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk UJÉVI AJANDEKNAK legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkell
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekkel.

8466 1911. szám.

Kiadó bolthelyiségek.

Közhirre teszem, hogy a városház épületében levő
következő tűzlethelyiségek, u. m. az Amstetter-féle bolt
és trafik helyiségek, a Schweisz és Trebisch-féle és a
Kovács Sándor-féle bolt helyiségek és a Lang-féle kávé-
házi és vendéglői helyiségek az **1912. évi szeptember**
hó 15-től esetleg **november hó 1-től** kezdődőleg
bérbeadandók lesznek.

Felhívom az érdeklődőket, hogy a bérletre vonatkozó
ajánlataikat hivatalomnál **1912. évi január hó 15-ig**
adják be. — Megjegyzem, hogy a Lang-féle kávéház és
vendéglői helyiség hasonló tüzlet céljaira nem adatik bérbé.

Léva, 1911. évi november 28-án.

Bódogh Lajos
polgármester.

Névjegyek

legdiszesebb kivitelben készíttetnek

Meghívók

Nyitrai és Társa r. t.

Eljégzési kártyák

könyvnyomdájában, — Léva n.

Kalocsay Gyula

szita-, rosta- és sodrony-kerítés készítő

== Léva n. ==

Elvállal: sodrony-kerítések, temetők,
sétányok, faiskolák, sárkerítések, kavics
és homok áthányók és egyéb gazdasági
területek bekerítését, ugyancsak minden-
nemű e szakmába vágó munkák és javi-
tások jutányos áron.